

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích

Místní národní výbor Dlouhá Louka

1945–1959

Inventář

EL NAD č.: 58

AP č.: 532

Jana Mašková

Blovice 2019

Obsah

Úvod

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	8
Seznam použitých pramenů a literatury	9
Příloha	10
Seznam použitých zkratk	10
Inventární seznam	11
1. Orgány národního výboru	12
Zápisy ze schůzí pléna, rady a veřejných schůzí MNV	12
2. Úřad národního výboru	12
I. Úřední kniha	12
II. Spisový materiál	12
a) Registraturní pomůcky	12
b) Spisy	12

I. Vývoj původce archiválií

Původci archiválií zpřístupněných touto archivní pomůckou jsou:

Místní národní výbor Dlouhá Louka, 1945–11. června 1960

Obec Dlouhá Louka se nachází přibližně 6 km jihozápadně od města Přeštice.

Mezi roky 1945–1949 patřila obec Dlouhá Louka do správního okresu Přeštice. Podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů, s účinností od 1. února 1949, zůstala obec Dlouhá Louka nadále součástí okresu Přeštice. Dne 12. června 1960 došlo k integraci obce Dlouhá Louka s obcí Lužany. Po sloučení obou obcí Místní národní výbor v Dlouhé Louce zanikl a obec Dlouhou Louku, jež se stala osadou obce Lužany, spravoval Místní národní výbor v Lužanech.

Po skončení druhé světové války v květnu 1945 začaly na osvobozeném území Československé republiky podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, vznikat národní výbory, které se staly základem organizace veřejné správy. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci stanovila vláda prostřednictvím vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Podle vládního nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a vyhlášky ministra vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů, se měl v každé obci ustavit místní národní výbor. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoci, které mělo dosud obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta obce.

Směrnice ministerstva vnitra č. 6/1945 Ú. 1. pro národní výbory místní a okresní, schválená vládou Československé republiky z roku 1945, a na ni navazující vyhláška ministerstva vnitra č. 975/1947 Ú. 1., kterou se vydává prozatímní jednací řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky, určily vnitřní složení výborů, jejich pravomoci, způsoby vedení hospodaření a vedení a podepisování některých druhů písemností. Národní výbory byly rozlišeny na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru. Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, bylo

v pravomoci ministra vnitra.

Místní národní výbor v Dlouhé Louce byl ustaven v květnových revolučních dnech roku 1945. První známé složení MNV Dlouhá Louka je z 5. května 1945, kdy MNV sestával z 12 členů. Předsedou MNV byl jmenován František Šindelář, místopředsedou Václav Šolla, dalšími členy byli jmenováni Josef Sýkora, Václav Berka, František Důsk, Jan Živný, Václav Louda, Josef Sedláček, Václav Sýkora, Václav Firkle, Stanislav Hrdlička a Antonín Hrdlička.

Na základě vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, bylo složení národních výborů přizpůsobeno podle těchto voleb. Na ustavující schůzi MNV Dlouhá Louka, která proběhla 6. června 1946, byl předsedou MNV jmenován Josef Sedláček, místopředsedou Bohumil Hrudlička. Na této schůzi byly také ustaveny komise zemědělská, finanční a stavební.

Postupně, po celou dobu existence národních výborů, byly vydány stovky norem, které určovaly podmínky pro činnost národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací apod.

Hlavním orgánem národního výboru bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce. Volilo další orgány národního výboru, především radu, která vykonávala zejména rozhodnutí pléna. Poradním orgánem rady byly komise, které volilo plénum národního výboru.

Do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů ve většině případů prozatímní charakter. Ústavou byly národní výbory definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresech a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení Československé republiky.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Dlouhá Louka. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů, provedena reorganizace okresů.

V roce 1949 byl vydán mj. zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách. Zároveň bylo sjednoceno vedení matrik, které bylo svěřeno výlučně místním národním výborům v sídle nově zřízených matričních obvodů. Původní sídlo farního obvodu pro obec Dlouhá Louka se nacházelo v Lužanech, sídlo matričního obvodu, kam byla obec Dlouhá Louka od 1. ledna 1950 zařazena, se nacházelo ve Vřeskovicích.

V únoru 1950 proběhla podle § 27 odst. 1 vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, reorganizace MNV Dlouhá Louka. Na základě výše uvedeného vládního nařízení byly národní výbory nově rozděleny do čtyř kategorií podle

počtu obyvatel a od toho se odvíjely jejich kompetence. MNV Dlouhá Louka byl s počtem 172 obyvatel zařazen do I. kategorie.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnících místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě. Řídil se jejich pokyny, zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady MNV, působil jako politický a odborný poradce a pomocník MNV zejména v oblasti zemědělské výroby. Za svou činnost odpovídal i předsedovi a tajemníkovi nadřízeného okresního národního výboru. Funkci tajemníka MNV Dlouhá Louka zastával v letech 1951–1953 Václav Soukup.

Do existence národních výborů významně zasáhlo v roce 1954 přijetí ústavního zákona č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech a zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů. Oba prvně jmenované zákony zavedly důsledné rozlišování mezi národním výborem jako orgánem státní moci a jeho výkonnými orgány jako orgány státní správy. Pod pojmem národní výbor se od teď rozuměl pouze orgán státní moci, tj. plenární zasedání NV. Národní výbor nadále vykonával svou působnost na svých plenárních zasedáních, stálými komisemi a svým výkonným orgánem, kterým byla rada.

Podle tohoto zákona měl mít MNV podle počtu obyvatel pouze jeden volební obvod, ve kterém se volilo devět členů národního výboru. Rada se scházela k zasedání pravidelně jednou za čtrnáct dní, popřípadě podle potřeby dříve, plénum jedenkrát za měsíc. Plénum projednávalo a kontrolovalo práci rady, jednotlivých komisí a řešilo otázky týkající se hospodaření obce. Na schůzích rady se poslanci zabývali především zemědělskou problematikou, plněním dodávek, soutěžemi národních výborů, bytovými záležitostmi, vzhledem a úpravou obce apod.

Další volby se konaly na základě zákona č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů.

Další volby do MNV se konaly podle nového územního uspořádání dne 12. června 1960 na celém území státu. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů místo členů volili poprvé poslanci. Zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech, upravil působnost MNV. Zároveň bylo volební období prodlouženo ústavním zákonem č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, z původních tří na čtyři roky.

Okresní národní výbor Přeštice na základě usnesení rady č. 107/60 schválil sloučení obce Dlouhá Louka s obcí Lužany s platností od 12. června 1960. Název orgánu

vykonávajícího správu v jemu určeném obvodu působnosti byl stanoven na Místní národní výbor Lužany se sídlem tamtéž.

Ani po vydání zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), kdy vznikaly nově obecní úřady, obecní úřad v Dlouhé Louce obnoven nebyl.

Sídlo MNV Dlouhá Louka se z dochovaných archiválií nepodařilo zjistit.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archiválie archivního fondu MNV Dlouhá Louka (1 úřední kniha, 1 podací protokol a 1 karton spisů) byly do Okresního archivu v Blovicích převedeny ze zrušeného Okresního archivu v Přešticích v roce 1959. Do knihy přírůstků, která byla vedena Okresním archivem v Přešticích, byly archiválie zapsány pod č. př. 188.

MNV se ve spisové službě, i když nedůsledně (nepřiděloval ukládací ani skartační znaky u příslušných spisů v podacím protokolu), řídil podle centrálně vydaného spisového řádu, o čemž svědčí vedení podacího protokolu v letech 1945–1948.

Vzhledem k absenci aktového materiálu nelze zjistit, zda MNV používal prezentační razítko a zda dokumenty ve spisové podobě označoval čísla jednacemi a uváděl na ně spisové znaky.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah archivního fondu MNV Dlouhá Louka je 1945–1959.

Archivní fond MNV Dlouhá Louka obsahuje celkem 1 úřední knihu z let 1954–1955, 1 podací protokol z let 1945–1948 a 1 karton spisů z let 1945–1959.

Archiválie MNV Dlouhá Louka jsou uloženy také jako posteriora v archivním fondu Archiv obce Dlouhá Louka. Jedná se o zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva, obecní rady a pléna a rady MNV z let 1931–1945 (1953) viz. inv. č. 1, knihu příslušníků obce a vydání domovských listů z let 1930–1945 (1948) viz. inv. č. 2, přihlašovací knihu vojáků z let 1924–1945 (1949) viz. inv. č. 3, trestní rejstřík z let 1919–1945 (1949) viz. inv. č. 4, knihu ohledání mrtvých z let 1924–1945 (1952) viz. inv. č. 5, pokladní deník z let 1934–1945 (1952) viz. inv. č. 10 a trestní listy z let 1919–1945 (1950) viz. inv. č. 11. Inventurní čísla odkazují na archivní fond AO Dlouhá Louka. V archivním fondu AO Dlouhá Louka zůstaly archiválie uloženy z důvodu převažujícího množství zápisů vedených Obecním úřadem Dlouhá Louka.

Protože, jak již bylo poznamenáno v II. kapitole, pracovníci MNV se při výkonu spisové služby spisovým řádem řídili velmi nedůsledně – vedli pouze podací protokol a patrně přidělovali č. j. podle tohoto protokolu (protokol je jen jeden a je pro omezenou dobu působnosti MNV), bylo pro pořádání spisů využito umělé Schéma pro pořádání spisů archivních fondů místních národních výborů obsažené v Metodickém pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni, č. j. SOAP/006-3120/2007.

Z výše uvedeného metodického pokynu vychází i členění archiválií archivního fondu MNV Dlouhá Louka na oddíl 1. Orgány národního výboru a oddíl 2. Úřad národního výboru. Oddíl 1. Orgány národního výboru obsahuje knihu zápisů ze schůzí pléna, rady a veřejných schůzí MNV. Oddíl 2. Úřad národního výboru obsahuje pouze část věnovanou spisovému materiálu, která je zastoupena registraturní pomůckou a pododdílem spisy, který obsahuje archiválie ve spisové podobě rozdělené věcně.

Inventární jednotky jsou tvořeny následujícím způsobem: úřední kniha je samostatnou inventární jednotkou, u spisů je inventární jednotka vytvořena její věcnou skupinou.

Po formální stránce je archivní pomůcka vyhotovena na základě Metodického pokynu ředitele Státního oblastního archivu v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek (č. j. SOAP/006-0767/2010), jeho dodatku (č. j. SOAP/006-1300/2014) a informace k tomuto dodatku (č. j. SOAP/006-0812/2015), metodického návodu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013) a podle metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni (č. j. SOAP/006-3120/2007).

Jazykem celého archivního fondu je čeština.

Vzhledem k absenci dalších dokumentů s archivní hodnotou dochovaných z činnosti původce, je archivní fond z hlediska úplnosti materiálu považován za mezerovitý. Chybí zápisy z jednání pléna a rady z let 1956–1960, účetní knihy z let 1953–1960, podací protokoly z let 1949–1960. Torzem je spisový materiál, kde chybí, až na výjimku, téměř veškeré dokumenty vzniklé činností MNV.

Před vlastní inventarizací archivního fondu došlo k jeho fyzickému vyčištění a zabalení knih do balícího papíru. Archiválie archivního fondu jsou poškozeny pouze v jednom případě, kdy inv. č. 1 má uvolněnou vazbu a listy poškozené vodou.

V roce 2008 došlo při inventarizaci archivního fondu Místní národní výbor Lužany k vyčlenění archiválií pro archivní fond Místní národní výbor Dlouhá Louka týkajících se jednotné evidence půdy z roku 1959 o celkové metráži 0,01 bm.

Před zpracováním byla celková metráž archivního fondu 0,05 bm. Po provedené inventarizaci zůstala celková metráž archivního fondu nezměněna, kdy 0,01 bm připadá na úřední knihu, 0,01 bm na podací protokol a 0,03 bm na karton.

Při provádění generální inventury 2012–2014 byly archiválie původně uložené v balíku přemanipulovány a uloženy do kartonu.

Vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení v archivním fondu MNV Dlouhá Louka nebylo provedeno.

Archivní fond je uložen ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Zápisy ze schůzí pléna, rady a veřejných schůzí (inv. č. 1) podávají informace o kulturním dění v obci, o fungování úřadu MNV, o práci jeho členů a o finančním hospodaření obce.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

V roce 2019 ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích archivní fond Místní národní výbor Dlouhá Louka uspořádala a archivní pomůcku vyhotovila Jana Mašková.

V Blovicích dne 19. 11. 2019

.....
Jana Mašková

Seznam použitých pramenů a literatury

1. Prameny

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích, archivní fond *Archiv obce Dlouhá Louka*, inv. č. 1, *Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva, obecní rady, pléna a rady MNV, 1919–1945* (1953)

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích, archivní fond *Okresní národní výbor Přeštice*, inv. č. 28, sign. 52, kar 11, *Slib předsedů MNV a seznamy členů MNV, 1945–1948*

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích, archivní fond *Okresní národní výbor Přeštice I.*, inv. č. 86, sign. 603, kar 114, *Zápisy z ustavujících schůzí MNV, 1946*

Tištěné

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, I. díl, sv. 1. Praha : Federální statistický úřad, 1978.

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, II. díl, sv. 1. Praha : Federální statistický úřad, 1978.

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

2. Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích v letech 1945–1960. *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, s. 129–147.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

ŠTROBLÍK, Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945–1990). *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, s. 73–90.

Příloha

Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
č. př.	číslo přírůstku
ev. jedn. č.	evidenční jednotka číslo
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
inv. č.	inventurní číslo
kar	karton
MV	Ministerstvo vnitra
MNV	místní národní výbor
ppr	podací protokol
Sb.	Sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
ukn	úřední kniha
Ú. l.	Úřední list

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

1. Orgány národního výboru

1	Zápisy ze schůzí pléna, rady a veřejných schůzí místního národního výboru	1954–1955	ukn 1
---	---	-----------	-------

2. Úřad národního výboru

Spisový materiál

a) Registraturní pomůcky

2	Podací protokol	1945–1948	ppr 1
---	-----------------	-----------	-------

b) Spisy

	Zemědělská půda		
3	Jednotná evidence půdy	1959	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Dlouhá Louka
Značka archivního fondu:	MNV Dlouhá Louka
Časové rozmezí:	1945–1959
Počet evidenčních jednotek:	3 (1 úřední kniha, 1 podací protokol, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah v bm:	0,05
Stav ke dni:	19. 11. 2019
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Mašková
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Mašková
Počet stran:	13
Počet exemplářů:	5
Schválila:	Mgr. Petra Martínková dne 19. 11. 2019 - č. j. SOAP/50-532/2019